

Trường THCS Nguyễn Đức Cảnh

HỌ VÀ TÊN GIÁO VIÊN:

TỔ: SỬ - ĐỊA - GDCD

NGUYỄN TRẦN ĐAN PHƯƠNG

Bài 41: MIỀN BẮC VÀ ĐÔNG BẮC BẮC BỘ

SỐ TIẾT: 1 TIẾT

LỚP DẠY: KHỐI 8

1) Vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ:

- Bao gồm : Khu đồi núi tả ngạn sông Hồng và khu đồng bằng Bắc Bộ.
- Tiếp giáp với khu vực ngoại vi chí tuyến và á nhiệt đới Hoa Nam (TQ)
- Chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của gió mùa cực đới lạnh giá.

2) Tính chất nhiệt đới bị giảm sút mạnh mẽ, mùa đông lạnh nhất cả nước

- Nét nổi bật: Mùa đông lạnh giá, mưa phùn, gió bắc, lượng mưa nhỏ.
- Mùa đông đến sớm và kết thúc muộn
- Mùa hạ nóng ẩm, mưa nhiều. Đặc biệt có mưa ngâu vào giữa mùa hạ mang lại lượng mưa lớn cho đồng bằng sông Hồng.

3) Địa hình phần lớn là đồi núi thấp với nhiều cánh cung núi mở rộng về phía Bắc và quy tụ ở Tam Đảo.

- Địa hình đồi núi thấp nhưng cũng khá đa dạng, đặc biệt là dạng địa hình Catxtơ độc đáo và 4 cánh cung lớn.
- Có các cánh đồng nhỏ nằm giữa núi: Cao Bằng, Lạng Sơn, Tuyên Quang...
- Cao nhất là khu vực nền cổ ở thượng nguồn sông Chảy: Có nhiều ngọn núi cao > 2000m tạo thành những sơn nguyên: Đồng Văn (Hà Giang)
- Sông ngòi phát triển, tỏa rộng khắp miền. Các sông có thung lũng rộng, độ dốc nhỏ, hàm lượng phù sa tương đối lớn, chia 2 mùa rõ rệt.

4) Tài nguyên phong phú, đa dạng và nhiều cảnh quan đẹp nổi tiếng:

- Là miền giàu khoáng sản nhất nước ta: Than đá (Quảng Ninh), Apatit(Lào Cai), Sắt (Thái Nguyên),
- Nguồn năng lượng: Thủy điện, khí đốt, than bùn... đang được khai thác.
- Có nhiều cảnh quan đẹp, nổi tiếng: Vịnh Hạ Long, Hồ Ba Bể, núi Mẫu Sơn, VQG Cúc Phương, VQG Cát Bà...

*** Kết luận:** sgk/142.

Bài 42: MIỀN TÂY BẮC VÀ BẮC TRUNG BỘ

SỐ TIẾT: 1 TIẾT

LỚP DẠY: KHỐI 8

1) Vị trí, phạm vi lãnh thổ

- Nằm ở hữu ngạn sông Hồng từ Lai Châu -> dãy Bạch Mã (Thừa Thiên Huế).

2) Địa hình cao nhất Việt Nam:

- Là miền núi non trùng điệp, nhiều núi cao, thung lũng sâu.
- + Các dãy núi chạy theo hướng Tây Bắc -> Đông Nam, so le nhau, xen giữa là các CN đá vôi đồ sộ.

+ Dãy Hoàng Liên Sơn: Là dãy núi cao và đồ sộ nhất VN, đỉnh Phan-xi-phăng cao nhất 3414m.

+ Duyên hải Bắc Trung Bộ các dãy núi lan sát biển, xen với đb chân núi và các cồn cát trắng => Tạo các cảnh quan đẹp và đa dạng.

- Sông ngòi ngắn, dốc, lắm thác ghềnh.

- Khí hậu - sinh vật: Phân hóa theo độ cao. Có đủ các vành đai từ nhiệt đới chân núi -> ôn đới trên núi cao.

3) Khí hậu đặc biệt do tác động của địa hình:

- Mùa đông đến muộn và kết thúc sớm.

+ Miền núi thường chỉ kéo dài trong 3 tháng (tháng 12,1,2).

+ Nhiệt độ cũng thường cao hơn so những nơi có cùng độ cao ở miền Bắc và Đông Bắc Bắc Bộ từ 2 -> 3°C.

- Mùa hạ có gió Tây Nam khi vượt qua dãy Trường Sơn bị biến tính trở nên khô nóng (gió Lào)

=> Mùa mưa có xu hướng chậm dần từ Tây Bắc -> Bắc Trung Bộ.

4) Tài nguyên phong phú đang được điều tra, khai thác:

- Sông ngòi có giá trị lớn về thủy điện.

- Khoáng sản: Có hàng trăm mỏ và điểm quặng: Đất hiếm, Crômít, Thiếc, sắt, Ti tan, đá quý, đá vôi.

- Tài nguyên rừng: Với nhiều vành đai thực vật khác nhau, một số nơi còn bảo tồn được nhiều loài sinh vật quý hiếm.

- Tài nguyên biển: Thật to lớn và đa dạng: Hải sản, các danh lam thắng cảnh đẹp, các bãi tắm nổi tiếng.

5) Bảo vệ môi trường và phòng chống thiên tai:

- Khó khăn: Giá rét, lũ quét, gió phơn tây Nam khô nóng, bão lụt..

- Biện pháp: Bảo vệ rừng, chủ động phòng chống thiên tai

BÀI TẬP: HS làm vào tập

Câu 1: Để phòng chống lũ lụt ở đồng bằng sông Hồng, nhân dân ta đã làm gì? Việc làm đó đã làm biến đổi địa hình ở đây như thế nào?

Câu 2: Chứng minh rằng miền Bắc và Đông Bắc Bắc Bộ có tài nguyên phong phú, đa dạng. Nêu một số việc cần làm để bảo vệ môi trường tự nhiên trong miền.

Câu 3: Hãy giải thích tại sao ở miền Tây Bắc và Bắc Trung Bộ mùa đông lại ngắn hơn và ấm hơn miền Bắc và Đông Bắc Bắc Bộ?

Câu 4: Hãy nêu giá trị tổng hợp của hồ Hòa Bình.